

СПАСИТЕЛЕН ЦЕНТЪР ЗА ДИВИ ЖИВОТНИ ЗЕЛЕНИ БАЛКАНИ

ГОДИШЕН ОТЧЕТ
2014

гр. Стара Загора 6006; П.К. 27
тел./факс: 042 60 77 41
e-mail: wrbc@greenbalkans.org
www.greenbalkans-wrbc.org

Вече дълги години Спасителният център за диви животни на Зелени Балкани е партньор на Министерството на околната среда и водите в дейностите по опазване на дивите животни на България.

Искам да благодаря на екипа на Центъра за усърдието, Волята и Всеотдайността, с които върши това, което спокойно можем да наречем тяхно призвание – спасяването на ранената българска природа.

Вашата работа е важна за обществото ни не само заради стотиците спасени редки животни и положените усилия за връщане на изчезнали от българската природа видове, но и заради просветната ви дейност, сред хилядите деца, които преминават през вратите на Центъра. Примера за доброто отношение към животните, което намират тук спомага за изграждането им

като приятели на дивата природа.

Желая ви бодр дух, силна воля и физическо здраве, за да можете да преодолявате с лекота трудностите, пред които се изправяте в името на общата ни цел – опазването на природата на България

Ивелина Василева
Министър на околната среда и водите

Екип

Екипът ни е многообразен, пълноценен и всеотдаен в работата си. Ел. техници, инженери, еколози, ветеринарни лекари, биолози, филолози – цяла палитра от разнообразни по професия хора, обединени от една обща идея – грижата към природата.

Д-р Руско Петров – Ветеринарен лекар. Оперативен управител на Спасителния център, Отговорник Доставка, Сътрудник Прием пациенти и Реанимация

Ако Ивайло балансира между външните лица и екипа, то Руско балансира между екипа, Ивайло и останалите дейности на Зелени Балкани. Дългогодишен доброволец при нас, с опит в голяма част от дейностите на организацията, Руско съумява да вложи всичките си сили, за да „вървят нещата“. Освен оперативен управител, той е и един от ветеринарните лекари в Центъра, отговаря за доставки, а голямата му страст е работата с доброволците.

Д-р Христина Клисурова Ветеринарен лекар. Връзки с обществеността и Отговорник документооборот

Тя е човекът, през който преминават над 80% от всички сигнали към Спасителния център. Наред с това нейна отговорност е документацията на животните, постъпващи и напускащи Центъра, организирания прием на групи посетители, поддържането на страницата и профила в социалните мрежи, писането на проекти и набирането на дарения. И не на последно място, като ветеринарен лекар, тя помага в реанимацията и амбулаторията на Центъра.

Инж. Иван Иванов – Отговорник Технически и строителни дейности и Инкубаторно

Машинен инженер, благодарение на който една след друга никнат все по-нови и по-здрави волиери за птици в Центъра. В същото време той координира ремонтните и техническите дейности, както и поддръжката на базата. А в размножителния сезон (който при нас е почти през цялата година) Иван отговаря за инкубаторното помещение.

Ивайло Клисуров – Управител

Той има най-голям стаж в Спасителния център. Преминал е през всички нива на работа в него – от общ работник, гледач, техническо лице, поддръжка на базата, до сегашната си позиция – управител на Спасителния център. С опита, натрупан през годините, Ивайло Клисуров умее да балансира между екипа на Центъра и институциите, донорите и чуждестранните партньори.

Д-р Иванка Лазарова – Ветеринарен лекар, Отговорник реанимация и бебешки сектор

Тя е човекът, през чиито ръце преминават всички постъпили пациенти в Спасителния център. Тя ръководи приема, лечението, рехабилитацията и освобождаването на всички пернати, липснати и космати наши обитатели. Наред с това помага в приема на сигнали, подготовка на документите, изготвяне на графика, работа с доброволци, транспорт на пациенти.

Николай Арабаджиев – Отговорник Стационарни пациенти и Посетителска част

Той е човекът, под чието ръководство старата база на Спасителния център се превърна в подредено, чисто и много приятно място за посетители. Отговорен и грижовен към всяко животинче в „стария“ център, със своя ентузиазъм той работи и с посетители, и с доброволци и служители, поискали помощта му. В същото време помага в строително-ремонтните дейности, поддръжка на базата и координация на работата с доброволците.

Йорданка Василева – Сътрудник белошипни ветрушки

Тя е дългогодишен доброволец на Зелени Балкани. От няколко години е вече член на екипа ни и нейна е отговорността за предоставяне на белошипни ветрушки „наше производство“ към проекта Възстановяване на белошипната ветрушка в България. Целогодишните ѝ грижи за белошипните семейства в Центъра дават своя резултат, и вече едно поколение малки летят свободно в небето. Освен това тя помага при приема на посетители, хранене на животните и координира размножаването на другите двойки птици в Центъра.

Пеньо Милев – сътрудник звено Поддръжка и обслужване на Спасителен център, в посетителска, рехабилитационна и размножителна част

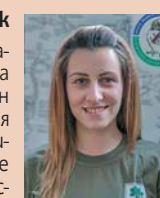
Той е готов винаги да помогне. Дали ще храни, ще почисти, ще се занимава с транспорта, ще посреща групи или ще поема някоя поредна задача, Пеньо е винаги всеотдаен. Отговорностите му не свършват до тук, тъй като в промеждутъка от време той асистира в презледите на ветеринарните специалисти или поддръжката на базата, като цяло.

Иван Каишев – координатор проект „Хора ЗА природата – зелено общество в действие“

Както повечето от нас и той първоначално бе доброволец в Центъра. Заради доброта му работа, отношението към нея и сериозността към поставените задачи му бе предложено да стане част от екипа ни. Освен преките задължения по проекта, той помага в реанимацията, при транспортирането на пациенти, работата с доброволци, във въвеждането и в бебешкия сектор.

Рени Дуракова – сезонен работник

Стажантка в Спасителния център, заради прецизната ѝ работа тя бе поканена да помага в пролетно-летния натоварен сезон на Центъра. Работа в бебешкия сектор, помощ в реанимацията и хигиена на помещенията бяха сред преките ѝ задължения, с които тя се справи блестящо.

Дейвид Вълчев – сезонен работник

Като ученик той бе един от активните доброволци на Центъра. Ето защо и това място ние му предложихме да стане част от екипа ни. Работата на Дейвид бе свързана главно със Старата база – обслужване на пациентите, обща поддръжка и хигиена.

Дарен Ушк – Сътрудник ловен сокол

От няколко години в екипът ни има един натурализиран българин – Дарен. Първоначално той бе доброволец в Центъра, но заради усърдната му работа и огромното му желание, изразено в труд и упоритост, той бе поканен да се присъедини към екипа ни като част от проект „Завръщане на ловния сокол в България“. По настоящем на него дължим добрите резултати от размножаването на ловните соколи през изминалата година. Той помага също при поддръжка на базата, прием на посетители, а от скоро обучава и птици за представяне пред публика.

Доц. д-р Галина Симеонова – ветеринарен лекар

Преподавател в катедра „Ветеринарна хирургия“ в Тракийския университет, и учител на всички ветеринарни лекари в Спасителния център, доцент Симеонова бързо се вписа в работата на реанимацията. Тя е главен лекуващ лекар на пациентите ни, обучител и наставник на всички ветеринарни лекари в Центъра.

Владислава Мишурова – сезонен работник

Още един бивш стажант на Центъра. Освен работата в бебешкия сектор, реанимацията и хигиената на помещенията, на нея разчитахме при транспорта на голяма част от постъпващите през лятото пациенти.

Ренате Йовчева – сезонен работник

Още една стажантка в Центъра, чиито труд и усилия не останаха незабелязани. Тя бе поканена за помощник в пролетно-летния сезон. Нейната работа бе основно съсредоточена в „старата“ база и деният ѝ преминаваше в хранене, чистене и поддръжка на базата.

Йоанна Иванова – сезонен работник

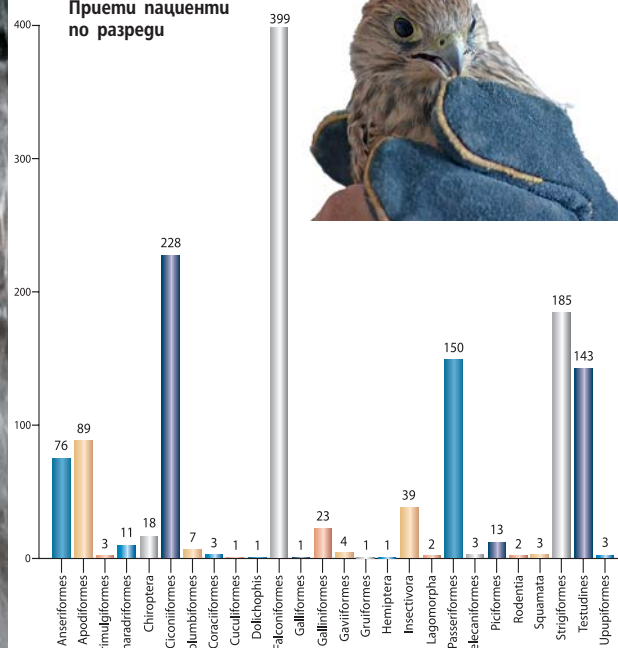
Макар и за кратко, Йоанна бе част от екипа ни през 2014та. Трудолюбива и всеотдайна, тя бе винаги готова да помогне в почистване, хранене, грижи за животните.

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА СПАСИТЕЛНИЯ ЦЕНТЪР ЗА ДИВИ ЖИВОТНИ НА ЗЕЛЕНИ БАЛКАНИ ЗА 2014 ГОДИНА

ПРИЕМ Сигнали

Всяка година сигналите, които постъпват в Спасителния център, увеличават не само количеството, но и разнообразието си. През изминалата 2014 сме приели над 6 000 сигнала. Освен тези, отнасящи се пряко дейността на Спасителния център, имаме и такива, касаещи всевъзможни проблеми на диви и домашни животни в беда, сечи, незаконни строителства, нехуманно отношение към домашни любимци. Въпреки, че последните не са в компетенцията на екипа ни, ние се постаряхме да бъдем полезни на сигналподавателите, като ги насочим към компетентните институции.

Приети пациенти по разрези

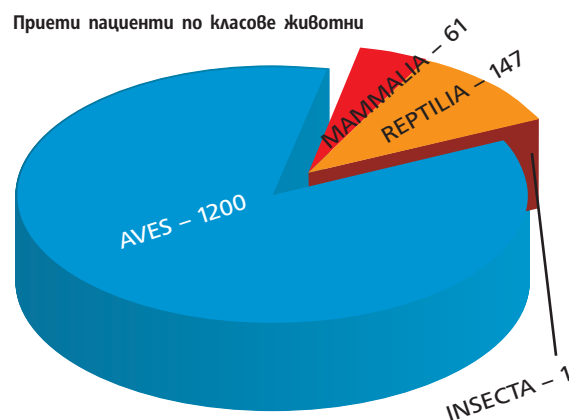

Пациенти

През 2014та година приехме общо 1409 пациента от които 1200 птици, 61 бозайници и 147 влечуги и 1 насекомо.

Най-голям бе броят на белите щъркели – 205, следвани от шипоопашатите костенурки – 125 броя.

Приети пациенти по класове животни

През тази година екипът ни взе трудното решение да приемаме за лечение единствено защитени видове. То бе взето, заради нарастващия брой пациенти, обгрижвани от същия брой служители на Центъра. Естествено, не отказвахме логистично съдействие на всички сигнали за незащитени видове, постъпващи при нас.

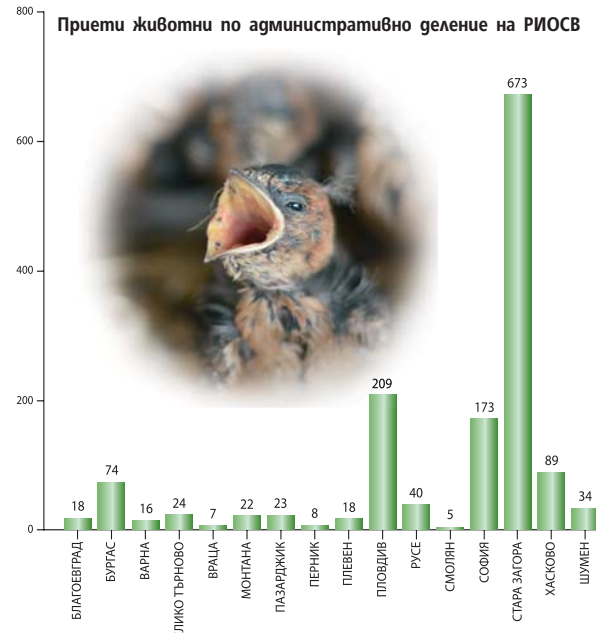
От друга страна, благодарение на широкото съдействие на сигналподавателите, РИОСВ, системата на ИАГ, много млади птици, намерени на земята, останаха при родителите си, като единствено бяха качени на дървета в района на намиране. Практика, която въведохме от няколко години и която се оказва изключително работеща.

В същото време продължихме с принципа да не приемаме малките на голяма част от дивите бозайници – сърни, зайци, катерици, и те също да бъдат оставяни на грижите на родителите им. А младите, паднали от гнездото ластовички успешно поставяхме в други гнезда.

През 2014 отново най-голям прием на пациенти имаме от територията на РИОСВ Стара Загора, следвани от Пловдив и София. Логично, това са местата с най-голям обхват на действие на нашата организация.

Приети животни по административно деление на РИОСВ

Приети животни от цялата страна – по териториално деление в системата на МОСВ

И тази година продължава тенденцията на най-голям брой частни лица, съдействали за постъпването на пациенти в центъра, след тях се нареждат РИОСВ и други държавни институции.

Списък на хората, помогнали при постъпването на пациенти в Центъра, можете да видите на сайта ни:

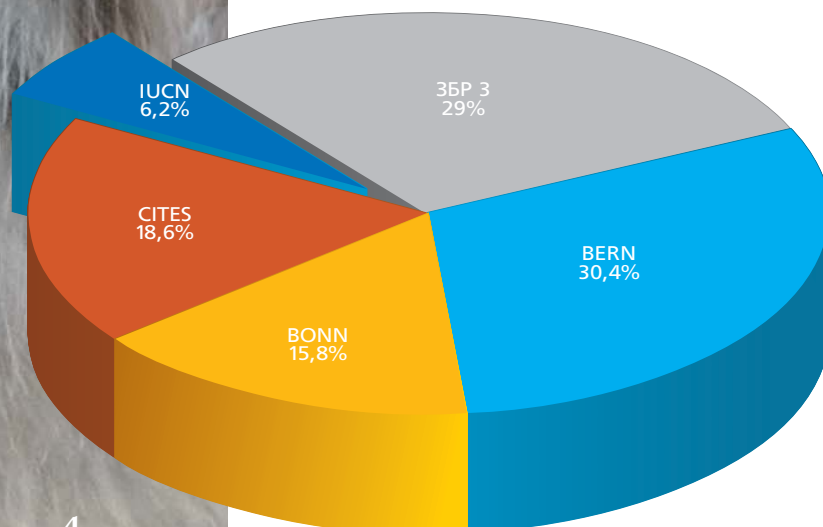
www.greenbalkans-wrbc.org

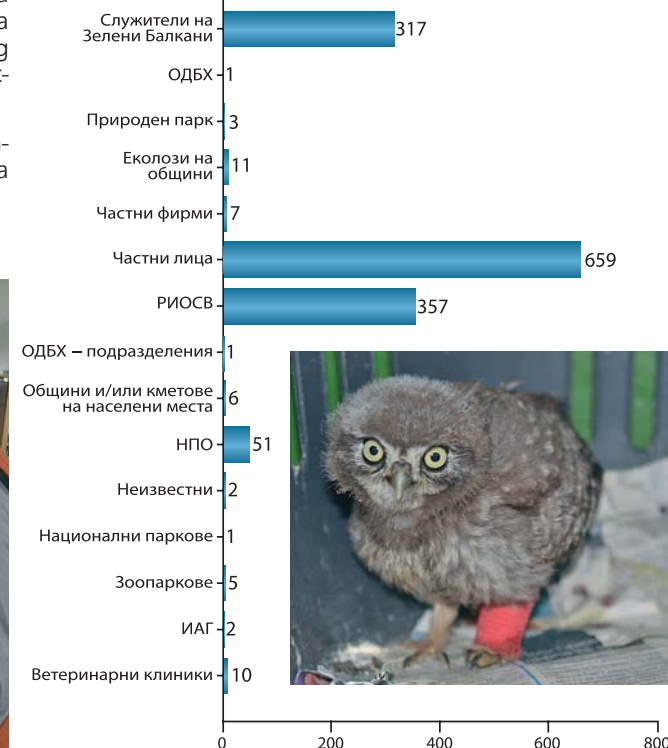
Динамика на приемане на пациентите и природозащитен статус

Традиционно, пикът на прием на животни в Спасителния център бе през летните месеци – юни, юли. Както и в предходните години, той съвпада с размножителния сезон на дивите животни у нас. Запази се и тенденцията на повишаване на браконьерските набези през активния ловен сезон, както и, за съжаление, практиката да се стреля по застрашени видове, като царски и морски орел, червеногуши гъски...

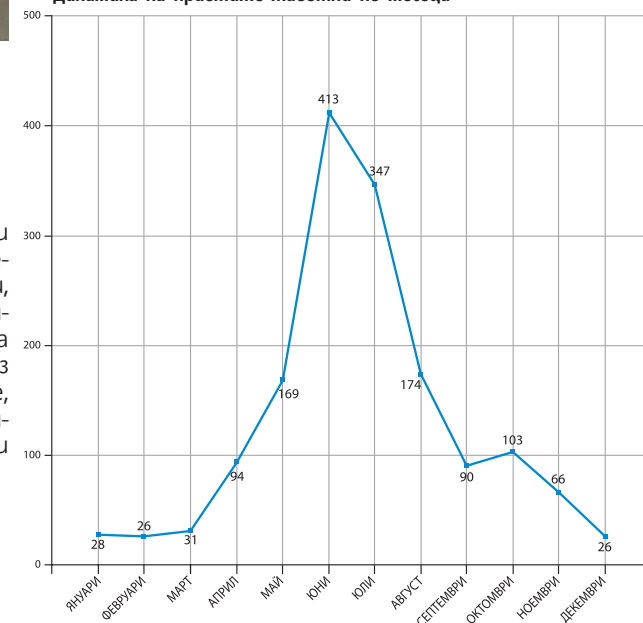
Природозащитен статус на постъпилите пациенти през 2013 и 2014 години

Приети животни от различни институции и частни лица

Динамика на приетите животни по месеци

Причини за приемане на пациентите и състояние

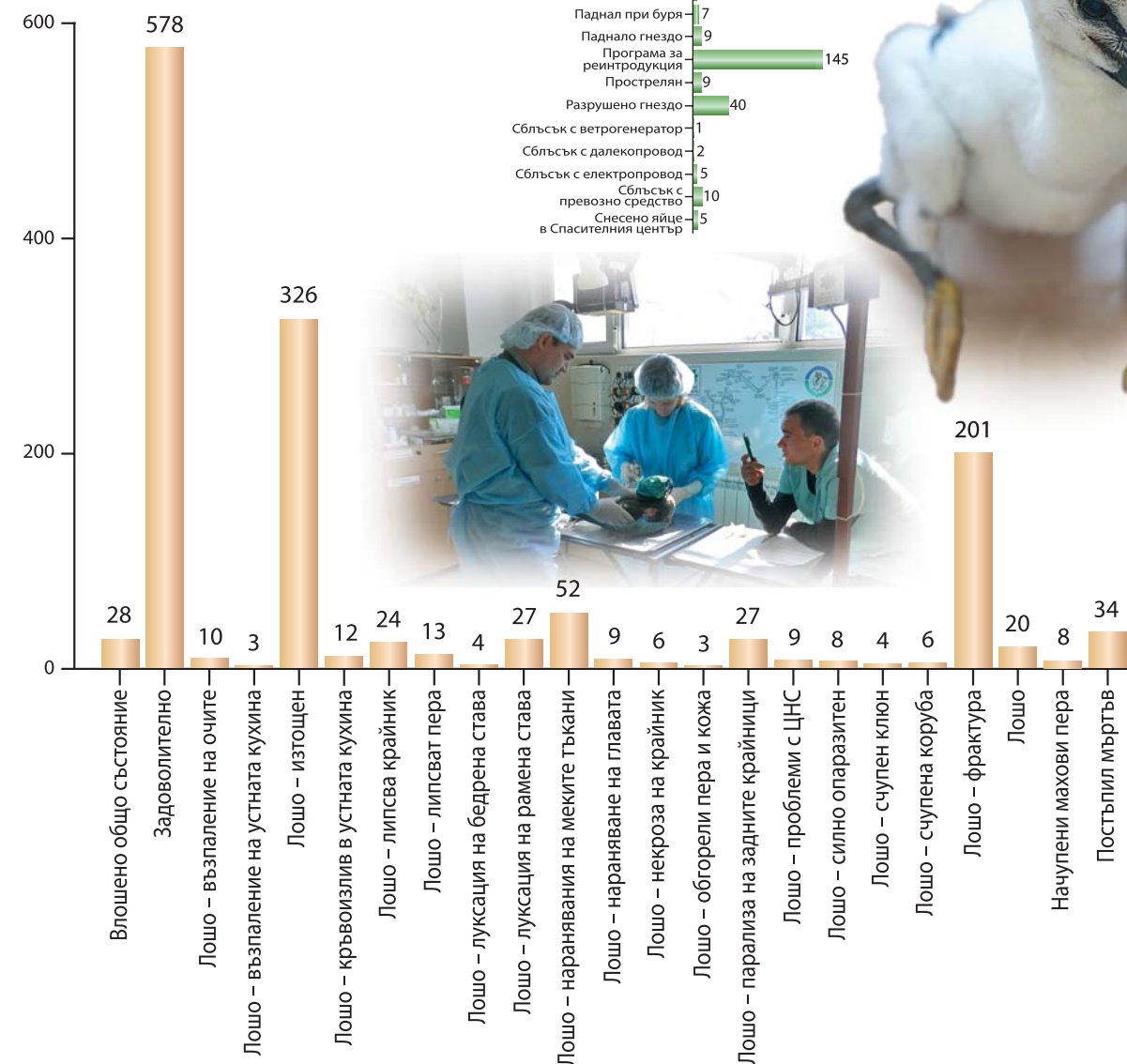
През 2014 г., както е видно и от графиката, основната причина за постъпването на пациенти в Спасителния център остава неизвестна. Това, както и минали години, обясняваме с естеството на пациентите на Центъра – диви животни, намирани на случаен принцип. За съжаление малко са случаите, в които разполагаме със свидетелски разкази за причината за състоянието на намереното животно. Традиционно второто място се държи от малките,

паднали от гнездата. Интересното тази година е, че броят на конфискуваните, излюпените и внесените по програми за реинтродукция са почти равни.

Логично, във връзка с по-големия брой постъпили диви малки, такива излюпени при нас и внесени за размножаване, най-многочислени са пациентите в задоволително състояние. След тях се нареждат изтощените и тези с фрактури. Последните са именно тези, които се отнасят към лечебната част от дейността ни.

Състояние на приетите пациенти

ЛЕЧЕНИЕ И РЕХАБИЛИТАЦИЯ

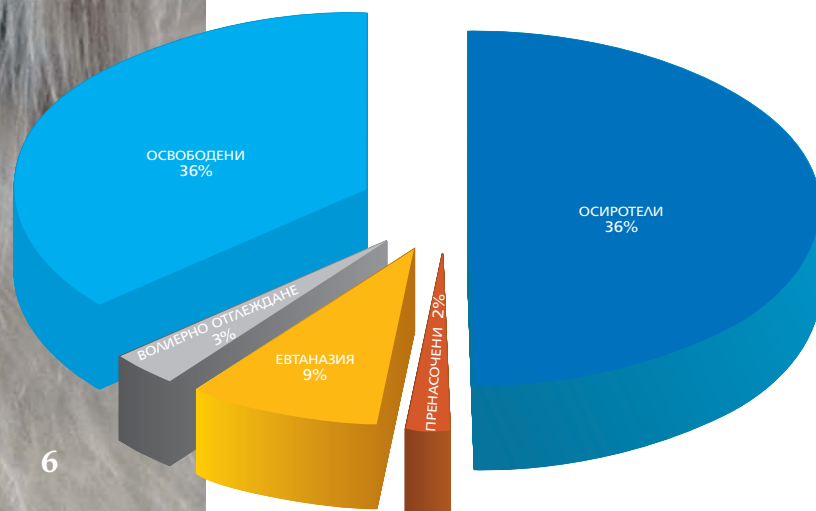
Ветеринарни грижи

Основна част от дейността на Спасителния център се пада на работата на ветеринарните специалисти. И ако ангажираността в бебешкия сектор е на периоди, то работата на ветеринарните лекари е целогодишна. През изминалата година са извършени 73 интервенции, последвалото лечение на 35 от които е завършило с успех и птиците са били освободени в природата. Интересен е фактът, че 25 от фрактуриите са зараснали по вторичен начин – с превръзка и/или външен фиксатор, а на 10 е бил приложен хирургичен подход. През изминалата година въведохме и комбиниран метод на остеосинтеза посредством външен фиксатор, който се оказва изключително подходящ за нашите пернати пациенти.

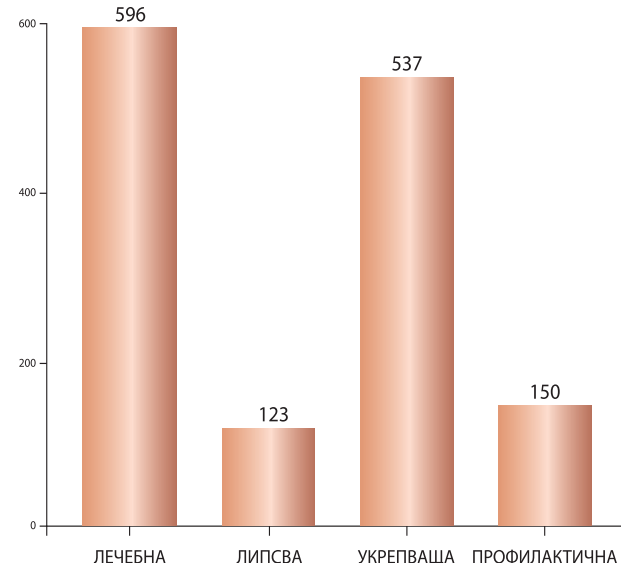

Работа в бебешкия сектор

Въпреки, че е сезонна, това е една от най-натоварените и тежки дейности в Центъра. Работата на хората в бебешки сектор е от 8 до 8, като почти непрестанно има някое гладно гърло за хранене. И така от общо 869 малки, отгледани в Центъра през 2014 г. 667 от тях са дивни сирачета. 317 от тях са били освободени отново в природата, 13 са пренасочени в различни зоологически градини, 55 са приспани, поради различни непреодолими травми, 21 са оставени на отглеждане във волиерите на Центъра и, за съжаление, за 231 престоят при нас е завършил летално.

Пациенти по видове назначена терапия

Приемни родители

Значително улеснение в работата ни донесе методът на поставяне на малките в приемни родителски семейства, част от тях на територията на Центъра. За целта поддържаме родителски двойки от керкенеци, забулени сови, кукумявки, белошипи ветрушки. Тези птици, с трайни увреждания, спестяват голяма част от работата на хората в бебешката стая и от друга страна предотвратяват опитомяването на малките, което е неизбежно при контакт с хората, колкото и внимателни да сме. От друга страна продължихме да подлагаме млади ластовици и други пойни птици в гнезда на дивни приемни родители, благодарение на което спасихме десетки мъници. И така през 2014 година 28 малки са били подложени на родителски двойки в Спасителния център и още 25 ластовички са поставени в гнезда на приемни родители.

През изтеклата година към методиката за освобождаване на белите щъркели, включвахме подлагането им по изкуствени платформи, допълнихме и почти ежедневно наблюдение. Така установихме какво време е необходимо на младите птици да прекарат на „гнездото“ преди да го напуснат, и кога можем да транспортираме следващите обитатели.

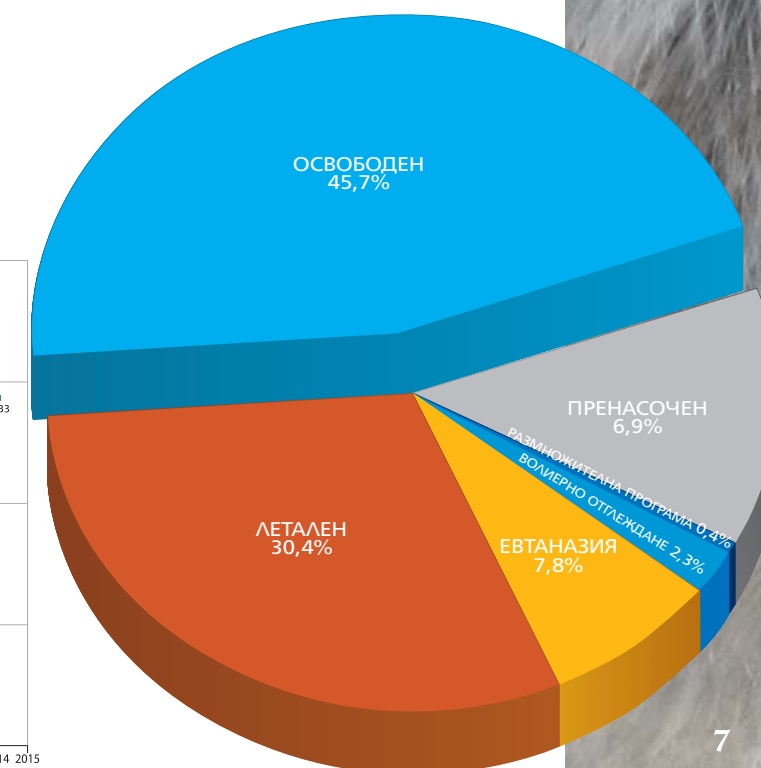
РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА СПАСИТЕЛНИЯ ЦЕНТЪР

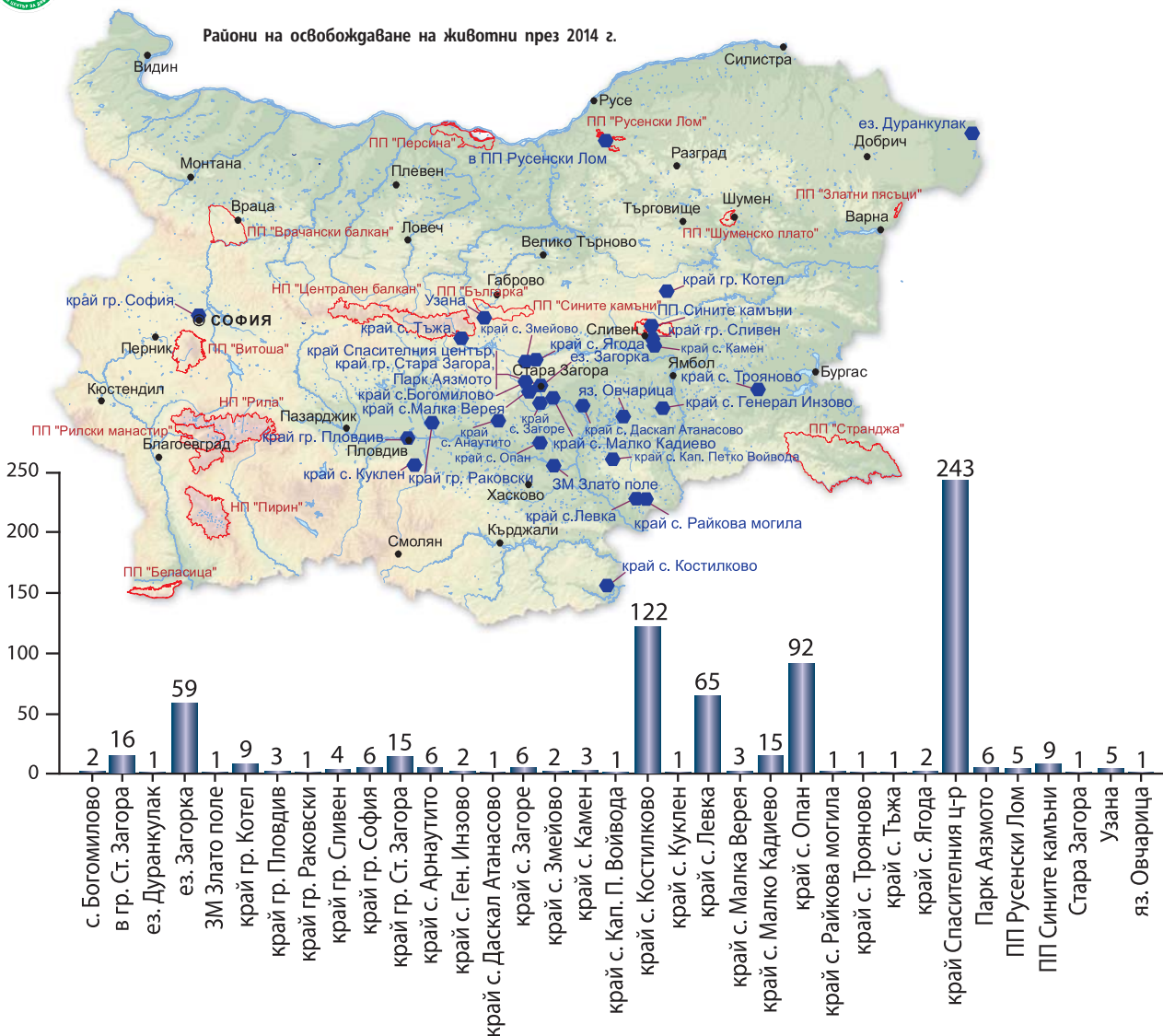
Числеността на приетите пациенти за 2014 година почти повтаря приема от предходната 2013, като тук трябва ясно да отбележим, че над 98% от всички постъпили през 2014 г. са представители на защитени видове.

Също така през 2014 г. имаме едни от най-високите до момента резултати по отношение на освободените от Центъра пациенти – цели 45,7%. Общият брой на всички освободени, обаче, е значително по-голям, в това число и голяма част от пренасочените, към които спадат всички лешояди и белошипи ветрушки по програмите за реинтродукция. От Спасителния център тези птици се пренасочват в адаптационни волиери, по указания на методиките, които екипът ни следва. И през тази година използвахме добре познатите ни, щадящи, методи на освобождаване – адаптационни волиери и изкуствени гнезда и съвсем малък брой от пациентите ни бяха освободени „от ръка“.

Пациенти по резултати от лечението за 2014 г.

Размножителна програма

Една от най-приятните и атрактивни дейности в Центъра е размножителната програма. Двойките, участници в нея, са сформирани от птици с трайни увреждания, които не могат да бъдат освободени в природата. Така, през изминалата година Спасителният център стана дом за 118 пернати мъници. Отделно двойките ни бяха натоварени с отговорността на приемни родители, приютявайки и отглеждайки диви малки.

ПРОГРАМИ ЗА ПОВТОРНО ВРЪЩАНЕ НА ИЗЧЕЗНАЛИ ВИДОВЕ

Възстановяване на лешоядите в България

И през изминалата година Спасителният център бе карантина за белоглавите лешояди, постъпващи от Испания по проекта за връщане на вида в Стара планина. 57 лешояда престояха при нас общо 120 дни, в които екипът ни се грижи всеотдайно и неотклонно за тях. От друга страна тази година ни се случи едно изключително събитие – излюпи се първото белоглаво лешоядче в Центъра. Събитие, което екипът ни очакваше цели 14 години!

Завръщане на ловния сокол (Falco cherrug) в България

Особено успешна бе годината за ловните соколи в Центъра, отгледали най-много малки от началото на програмата, преди четири години. От общо шест двойки, четири се включиха в размножителната програма, излюпвайки 16 малки. По преценка на екипа на проекта четири малки бяха маркирани с GPS предаватели и освободени в природата. В рамките на дейността ни по реинтродукция на ловния сокол представител на екипа ни взе участие втори пореден път в **международния соколарски фестивал – Абу Даби, О.А.Е.**

Възстановяване на белошипата ветрушка (Falco naumanni) в България

През 2014 от общо 48 белошипни ветрушки в Центъра, се сформираха 11 двойки. 26 бяха излюпените при нас малки и още девет бяха спасени в колонията при адаптационната волиера в село Левка и отгледани от приемни родители в Центъра.

КАМПАНИИ

Образователни и обществени кампании.

През изминалата 2014 година бяха реализирани общо девет по-големи кампании и обществени изяви – представяне отчета за 2013 на Спасителния център, поставяне на образователни табели в четири зоопарка в България, участия в зелени инициативи – базари, изложения, организирано освобождаване на птици, преминали курс на лечение при нас.

Посещения в Центъра.

И тази година Центъра бе посетен от над 3000 човека на възраст от 3 до 70 години от над 20 населени места в България и чужбина. Всички те се запознаха отблизо с дейността на Центъра, като на голяма част от тях контакта с осояда Осо, мишелова Мишо и уличката Лули със сигурност остави дълбоката следа на едно ново, неочаквано приятелство.

Дарителски кампании

34 осиновявания и 10 индивидуални дарения бяха направени за дейността на Спасителния център. Благодарим на нашите съмишленици и благотетели:

Диана Павлова, Кристина Христова, Димитър Енигбаров, Валентина Иванова, Лили Минчева, Николай Бойчев, Моника Донкина (Дриймс ООД), Живка Петрова, Ирен Топалова, Невяна Боева, Травентурия ЕООД, Георги Велев, Ива Иванова, Биляна Стойкова, Нина Вутова, Валентина и Жулиен, Радостина Илиева, Георги Събеv, Ели Бахчеванова, Калина Чакъррова, Камен Тодоров, Мина Паталенска, Яна Грозева, Диана Павлова, Петя Маркова, Преслава Терзиева, Богдан Златанов, Надежда Златанова, Калина Христова, Иво Наев, Димитър Димитров, Служителите на Contur Global.

Дейности по обучение и обмяна на опит

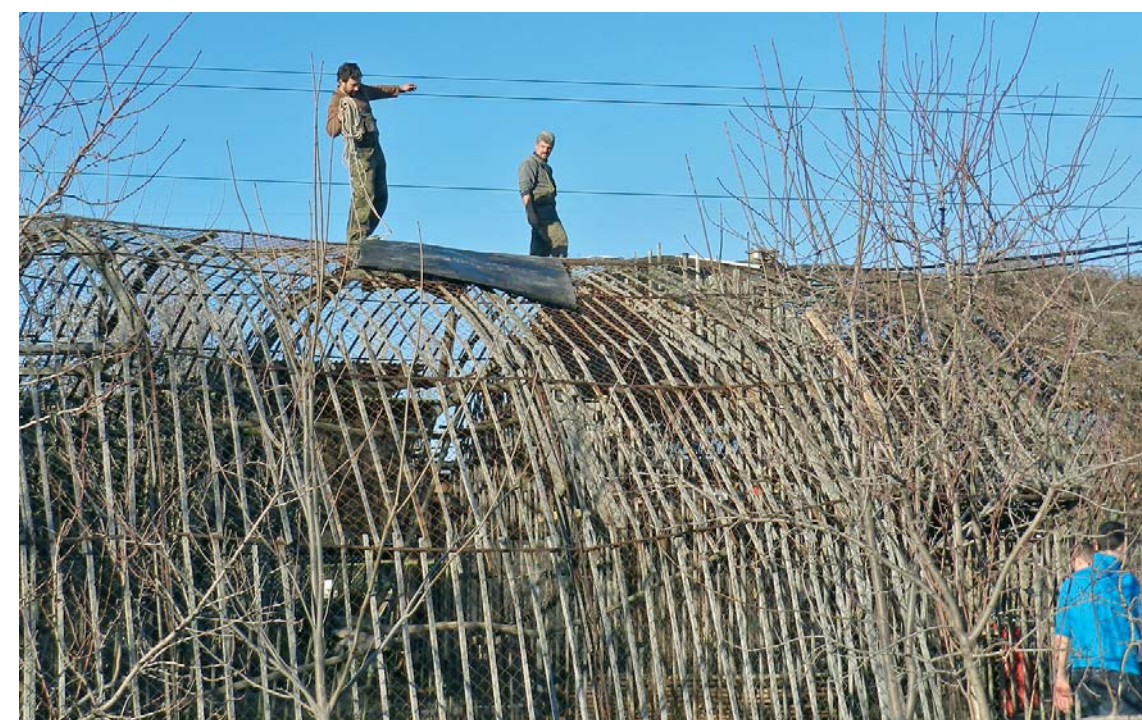
И през 2014 г. продължихме дейностите си по обучение на рехабилитатори на диви животни и обмяна на опит. В тази връзка трима студенти от ветеринарния факултет на Истанбулския университет бяха на обучение при нас. Двама холандци също стажуваха в Спасителния център и почерпиха опит и знание за рехабилитацията грижите за дивите животни. Отделно осем студенти и 33 ученика посетиха Центъра по проект Ученически и студентски практики на МОН, изработвайки общо 9840 часа, като стажанти при нас.

Същевременно представители на екипа ни посетиха общо 12 Спасителни центрове и зоопаркове в Чехия, Словакия, Австрия, където почерпиха опит най-вече в образователните им дейности.

МАТЕРИАЛНА БАЗА И СТРОИТЕЛНО-РЕМОНТНИ ДЕЙНОСТИ

Когато имаш база, разположена на над седем декара площ, с десетки съоръжения в нея и постоянно увеличаващ се брой пациенти, двойки птици по различни програми и нови видове със специфични изисквания, няма как да не строиш и ремонтираш постоянно. През изминалата година имаме построени шест нови клетки за ловни соколи, една завършена и дооборудвана волиера за египетски лешояди, поставени основи на три клетки в посетителската част, реконструирани 10 стари съоръжения, отговарящи на изискванията на видовете, които ги обитават, включително и двете клетки на брадатите и белоглавите лешояди. Отделно, само ще споменем за ежедневното обслужване и периодичното подобряване и обогатяване средата на нашите клетки, волиери и съоръжения, които са над 62.

ДОБРОВОЛЧЕСТВО

Доброволците са най-ценния ресурс, с който една неправителствена организация, като нашата, разполага. Това са хората, на чиято морална и физическа подкрепа разчитаме. Спасителният център е пряко свързан с доброволчеството от самото си създаване до ден днешен. През изминалата година се развяхме на малко над 30 доброволци, които дариха за нашата обща кауза над 4 000 часа доброволен труд.

ХОРА ЗА ПРИРОДАТА – ЗЕЛЕНО ОБЩЕСТВО В ДЕЙСТВИЕ

Проектът, финансиран от Конфедерация Швейцария чрез фонда за развитие на гражданското общество, е с акцент природозащитно образование, популяризация на природоопазващи практики, работа с компетентни институции и набиране на доброволци и съ-

Благодарим на:

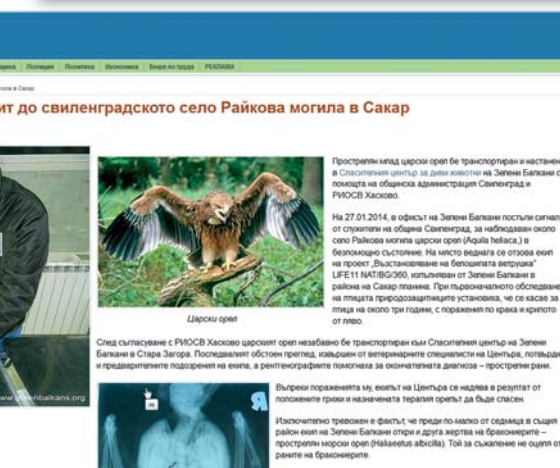
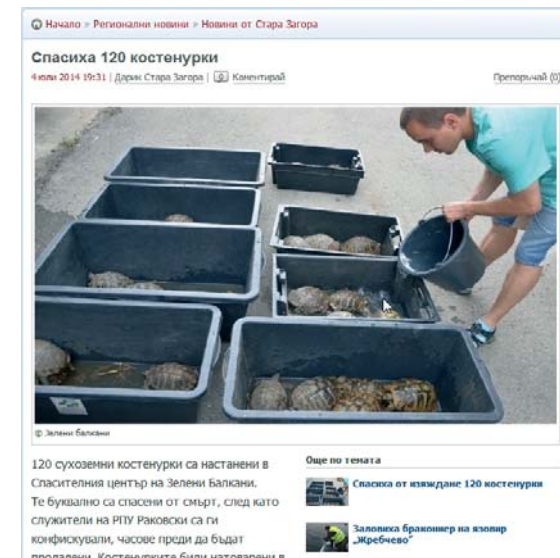
Йоанна Иванова, Дарина Енева, Ник, Стефан Пеев, Ивайло Раев, Антония Митева, Магдалена Славова, Мария Михова, Петер Томаш, Лаура Ернандес, Любомира Мишева, Димитър Димитров, Гергана Димитрова, Стела Колева, Бетина Митева, Георги Василев, Николай Иванов, Стелюана Стамова, Дейвид Вълчев, Рени Дуракова, Владислава Мишурова, Здравко Кузманов, Станислав Алексов, Васил Христов, Дорина Абрашева, Ния Тошкова, Мария Николаева, Лидия Александрова, Д-р Слави Цеков, Екипът на клиника „Феникс“, Доц. Владислав Петров, Д-р Звезделина Киркова, Димитър Димитров – Хармани, Инж. Велена Дикова, Нели Григорова, Апостол Караганчев, Петя Шишкова, Славея Стойчева, Андреана Дичева, Ники Димов, Александър Джеферов, Крум Сираков, Евгений Даков, Румяна Николаева, Тодор Георгиев, Иван Маламов, Д-р Йовко Хараланов, Диян Цоков, Диян Шишков, Калина Борисова.

мишленици на зелената идея. В резултат бяха организирани поредица от обучителни срещи с доброволци, хора от системата на РИОСВ, паркови дирекции. Посетихме над шест фестивала и зелени инициативи, посрещнахме над 3000 деца в Центъра и изнесохме над 10 представления в училища и университети. Проектът продължава и през 2015та година.

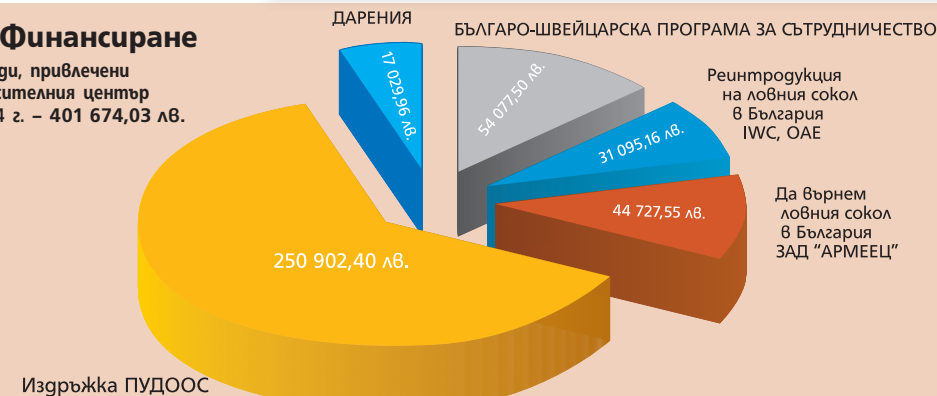
Медиите за нас

Медиите са сред основните ни партньори за популяризиране природозащитната идея и добрите практики на Спасителния център. През изминалата година Спасителният център е отразяван в над 100 електронни, печатни, местни и национални медии.

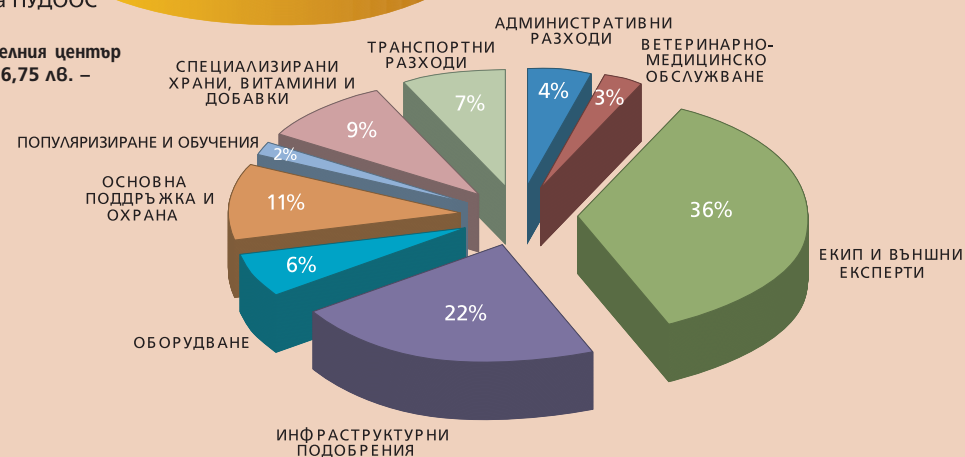

Финансиране

Приходи, привлечени в Спасителния център за 2014 г. – 401 674,03 лв.

Разходи на Спасителния център за 2014 г. – 403 836,75 лв. – по категории

Партньори

Изказваме искрените си благодарности на нашите партньори:

Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС)
Министерство на околната среда и водите
Регионална инспекция по околната среда и водите – Стара Загора

Общоевропейска екологична мрежа НАТУРА 2000

Тракийски университет
Стара Загора

Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания – БАН

Професионална гимназия по ветеринарна медицина
Стара Загора

Фондация за опазване на лешоядите (VCF)

Ветеринарни клиники Д-р Цеков

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Център за развъждане на хищни птици (Уелс, Великобритания)

Община Прага

Фондация „Помощ за благотворителността в България“

Зоопарк Прага

FRANKFURT
ZOOLOGICAL
SOCIETY
GRZMEK'S HELP FOR THREATENED WILDLIFE

Франкфуртското зоологическо дружество (Германия)

Toner Stream

Environment Agency ABU DHABI
RESEARCH • DEVELOPMENT • PROTECTION

Агенцията по околна среда
Абу Даби

Немска федерална агенция по околна среда (DBU)

Контур Глобал

Програма LIFE+
на Европейската общност (EU)

Застрахователно акционерно дружество „Армеец“